

## JĘZYK POLSKI – KLASA 8A, 8B

30 kwietnia 2020 r.

### **Temat: Retoryczne środki językowe**

Dzień dobry ! 😊

Retoryka to sztuka takiego konstruowania wypowiedzi, aby skutecznie przekonać odbiorców do słuszności przekazywanych treści. Aby osiągnąć zamierzony efekt, trzeba nie tylko przygotować **argumentację**, lecz także przekazać swoje myśli w taki sposób, aby odbiorców poruszyć, zachwycić i – oczywiście – przekonać. W tym celu należy zadbać o odpowiedni styl (zależny od okoliczności formułowania wypowiedzi) oraz wykorzystać różnorodne środki językowe. Należy przy tym pamiętać, że niewłaściwe jest ozdabianie tekstu zbyt wymyślnymi środkami stylistycznymi czy terminami naukowymi, które nie będą zrozumiałe dla większości odbiorców.

Przygotowanie wystąpienia (ustnego lub pisemnego) wymaga określenia swojego stanowiska i spisania argumentów na jego poparcie. Wyróżniamy następujące rodzaje argumentów:

- **argumenty logiczne** – polegają na przywołaniu danych i wyciągnięciu wniosku (np. *Janek trenuje żeglarstwo, Gosia przygotowuje się do maratonu, Lidka gra w koszykówkę. Wynika z tego, że młodzież w naszej klasie uwielbia sport.*);
- **argumenty rzeczowe** – polegają na podaniu faktów, liczb, dat (np. *Uczniowie mają świetne wyniki: Janek wygrał regaty, Gosia pobiła rekord w biegu na 400 m.*);
- **argumenty emocjonalne** – odnoszą się do uczuć odbiorcy (*Czyż nie są wspaniali? Brawo dla naszych sportowców!*). Powinny jedynie stanowić uzupełnienie argumentacji logicznej.

Po przygotowaniu argumentów należy uporządkować je w odpowiedniej kolejności tak, aby jeden wynikał z drugiego. Następnie argumenty (ewentualnie kontrargumenty) uzasadniające stanowisko muszą być poparte przykładami. W zakończeniu oczywiście formułujemy wnioski.

#### **Proszę:**

- zapisać w zeszycie powyżej zamieszczoną definicję retoryki, a następnie wypisać (wraz z omówieniem) rodzaje argumentów,
- wykonać pisemnie załączone ćwiczenia.

**Miłej pracy!!!**

**1** Do podanych argumentów dopisz po dwa przykłady ilustrujące stwierdzenie.

- A. Pomaganie ludziom podnosi poczucie własnej wartości u osób niosących innym wsparcie.
- B. Pomaganie innym ludziom rozwija poczucie odpowiedzialności za drugiego człowieka.
- C. Pomaganie innym rozwija umiejętności interpersonalne.

**2** Do jakiego wniosku zmiierają argumenty z poprzedniego ćwiczenia? Zapisz ten wniosek.



**3** Jakie argumenty zostały zilustrowane podanymi przykładami? Zapisz swoje propozycje.

- A. Dzięki bieganiu jedynie przez 15 minut dziennie znacznie poprawiłem swoją kondycję. Wchodząc na schody, nie sapię.
- B. Po porannym treningu mam lepszy humor. Łatwiej mi zacząć dzień.
- C. Znowu mieszczę się w ukochane džinsy. Mam poczucie, że dobrze wyglądam.

**4** Przeczytaj podane tematy debat. Zastanów się, czy zgadzasz się z przytoczonymi poglądami. Podaj po trzy argumenty na poparcie swojego stanowiska.

- A. Internet jest źródłem informacji najlepszym z możliwych.
- B. Nie warto działać w samorządzie uczniowskim.
- C. Zakaz noszenia telefonów komórkowych do szkoły jest słuszny.

**5** Wybierz jeden z tematów z ćwiczenia 4. i każdy ze sformułowanych przez siebie argumentów zilustruj odpowiednimi, sugestywnymi przykładami.

**6** Sformułuj na piśmie wypowiedź, w której zajmiesz stanowisko wobec jednego z tematów wymienionych w ćwiczeniu 4. Postaraj się, aby twój tekst był barwny i przemawiał do czytelnika lub słuchacza. W tym celu wykorzystaj poprzednie ćwiczenia i zastosuj niezbędne środki językowe. Podziel pracę na akapity.